

LAKIMIES VASTAA HUHTIKUU 2008

Yhdistyksen hallituksen jäsenen vastuu toimistaan sekä mahdolliset erot hallituksen puheenjohtajan ja muun jäsenen vastuissa?

Yhdistyslain mukaan yhdistyksellä tulee olla hallitus, joka toimii yhdistyksen lakimääräisenä edustajana ja hoitaa yhdistyksen asioita. Nämä tehtävät hallitus hoitaa kollektiivina eli yhteisesti. Hallitukselle kuuluvia tehtäviä ei siis voida antaa usealle toimielimelle. Kuitenkin valmistelu- ja täytäntöönpanotehtäviä voidaan jakaa hallituksen jäsenten kesken, vaikka päätöksentekoa ei voidakaan hoitaa jaostoihin tai ryhmiin jakautuneena.

Hallituksen tehtävien tarkoituksena on yhdistyksen hallinto- ja valvontafunktiot. Hallituksen on pyrittävä noudattamaan yhdistyksen kokoukselta saamia ohjeita ja hallitus voi joutua korvausvelvolliseksi yhdistykselle, jos ohjeiden sivuuttamisesta on aiheutunut yhdistykselle vahinkoa. Hallituksen tulee kuitenkin aina tutkia saamiensa ohjeiden lain- ja sääntöjenmukaisuus, sillä jos ohjeet eivät ole asianmukaisia, voi hallitus joutua korvausvelvolliseksi niiden noudattamisesta.

Muissa kuin varsinaisissa päätöksentekoa edellyttävissä asioissa hallitus voi delegoida asioiden valmistelua ja hoitoa esimerkiksi jaostoille tai työryhmille, mutta ei voi kuitenkaan siirtää näille itselleen kuuluvaa vastuuta. Hallitukselle jää siis tehtäviin ainakin valvontavastuu. Esimerkiksi urheilujärjestöissä hallitukselle voi käytännössä jäädä vain koordinoivia tehtäviä, kun yhdistyksen kokous pidetään usein ja varsinainen toiminta hoidetaan hajautetuissa yksiköissä. Yhdistyslain säätämät tehtävät kuitenkin kuuluvat aina hallitukselle.

Hallituksen vastuu voi toteutua vahingonkorvausvastuuna, rangaistusvastuuna ja lisäksi tehtävästä poistetuksi tulemisena. Hallituksen jäsen on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimiessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut yhdistykselle, jos häneltä sitä vaaditaan. Korvausvastuuta ei kuitenkaan ole sillä hallituksen jäsenellä, joka ei ole osallistunut päätöksen tekemiseen tai sen täytäntöönpanoon. Näin ollen vastuu ei esimerkiksi koske jäsentä, joka on ollut poisjääneenä tai esteellisenä poissa päätöksenteosta tai varajäsen, joka ei ole saapunut varsinaisen jäsenen sijaan.

Hallituksen jäsen on myös velvollinen korvaamaan yhdistyksen jäsenelle tai ulkopuoliselle yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä rikkomalla aiheuttamansa vahingon.

Edellä mainitun mukaisesti hallitus hoitaa tehtäviään kollektiivina. Tämä tarkoittaa, että lähtökohtaisesti kaikilla hallituksen jäsenillä on yhtäläinen vastuu. Puheenjohtajalla on lisäksi yksin tai yhdessä toisen henkilön kanssa oikeus kirjoittaa yhdistyksen nimi. Nimenkirjoittajan edustus-oikeus ei kuitenkaan tarkoita oikeutta tehdä yksin päätöksiä niissä asioissa, joissa edellytetään hallituksen päätöstä. Jos nimenkirjoittaja on ylittänyt toimivaltansa, ei toimi lähtökohtaisesti sido yhdistystä. Vailla valtuuksia toiminut nimenkirjoittaja voi joutua korvausvelvolliseksi aiheuttamastaan vahingosta.

Turo Järvinen
varatuomari